

Назва музея: “Баранская сяліба”

Назва установы адукацыі: Дзяржаўная установа адукацыі “Гімназія г.Барані”

Адрас музея: Віцебская обласць, Аршанкі раён, г.Барань, вул.Савецкая 2-ая, д. 1.

Профіль: гістарычны (этнаграфічны).

Сайт музея: няма

Старонка музея на сайце ўстановы адукацыі:

<https://bar-gimn.goroo-orsha.by/об-учреждении/музей-гимназии>

Старонка ў сацыяльных сетках: няма

Дата прысваення музею статусу “народны”: няма

Інфармацыя аб музеі: дзейнасць музея накіравана на вывучэнне спецыфічных асаблівасцей этнаграфічнай культуры і побыту нашай малой радзімы. Наш музей – культурная аснова не толькі нашай гімназіі, але і горада. Таму ў рамках асветніцкай дзейнасці ў музеі праводзіцца шмат экскурсій, як для гімназістаў, так і іх бацькоў, навучэнцаў іншых школ. Самымі запам’янальнымі мерапрыемствамі сталі абрады: “Туканне вясны, “А у нас сёння стрэчанне”, “Прызначэнне ручнікоў”, “Па ручніку, што з роднай хаты, мы пазнаём Радзіму” і інш. З мэтай прыцягнення вучняў для заняткаў у нашым музеі праводзіцца ўрокі па прадметам: “Беларуская літаратура”, “Чалавек і свет. Мая Радзіма Беларусь”, “Выяўленчае мастацтва”, “Гісторыя”. На базе музея вучнямі праводзіцца даследчая праца па збору матэрыяла аб назвах мясцовых вёсак, рэк. Як вынік – апрацаваны легенды пра назвы вёсак Бранцава, Зубрэвічы, раку Ульянку, што працякае ля Зубрэвуіч. Усе гэтыя легенды былі надрукаваны ў кнізе “Віцебшчына ў легендах і паданнях” і ў зборніку “Аршаншчына. Легенды і паданні”. Праведзена даследчая работа па тэме “Віды сялянскіх сядзіб нашага рэгіёну”, адначасова з гэтым займаліся зборам назваў, звязаных з дваровымі забудовамі. На базе музея працуе гурток “Юныя экскурсаводы”. У музеі праводзіцца наступныя тэматычныя экскурсіі: “Беларускі рушнік”, “Чырвоны кут”, “З гісторыі прасаў”, “Дзедаў кут”, “Малы і вялікі куфар”.

Кароткая характарыстыка музейных фондаў: асноўны фонд – 161, які ўключае прадметы быта нашых продкаў: калаўрот, мялка лёну, розныя прасы, куфар вялікі і малы, ступы і інш. У экспазіцыі музея маецца вялікая колькасць ручнікоў, падзорнікаў, посцілак і інш. Дапаможны фонд – 92, які ўключае кнігі, качалкі, лыжкі, драўляны посуд, гарлачы, збаны і інш. Прадметы у музей былі педададзены у музей у выніку этнаграфічных экспедыцый у в.Зарэчча, в.Барань, в.Татарск.

Найбольш каштоўныя музейныя прадметы: куфар – 1900/1998 г.; мялка лёну – 1900 год/1996 г.; ступа – 1900/1996 г.; ручнік-набожнік – 1917/2003 г.

Апісанне экспазіцыі:

1-я зала “Інтэр’ер хаты сяляніна канца XIX і пачатка XX ст.ст.”

1. “Чывоны кут”. Цэнтральнае месца экспазіцыі займае чырвоны кут з абразамі: абраз Кірыла і Мефодзія, Маці-Багародзіцы, Мікалая-цудатворца. На іконах вісяць ручнікі; на цэнтральнай – ручнік-набожнік, сшыты

пасярэдзіне, як сімвал адзінства Бога і чалавека, які быў сатканы ў 1917 годзе ў вёсцы Зарэчча. У экспазіцыі прадставлены: этажэрка з царкоўнымі кнігамі, свечкі, лампады, акуллары. Побач стаіць стол з лаўкамі, на якім звычайна трымалі збан з квасам ці малаком і хлеб, накрыты ручніком-хлебнікам.

2. “Вугал гаспадыні”. У экспазіцыі раздзела маецца печ, каля якой састаўлены пячны інвентар. На прыпечку стаяць чыгункі і скавароды.

3. “Хатні посуд”. У вітрынах экспазіцыі прадстаўлена паліца з посудам. Маецца дзяжа для замесу бліноў і хлеба, бойка, збаны і інш.

4. “Вугал гаспадары”. У экспазіцыі маецца камора, дзе захоўваюцца: каса, малаткі, сякера, піла, абцугі і іншыя прылады для вядзення гаспадаркі.

5. “Куфар вялікі і малы”. У экспазіцыі маюцца два куфары, дзе захоўваюцца: посцілкі, палатно, ручнікі, абрусы, беларускае адзенне.

2-я зала: “Нам засталася спадчына”

1. “Посцілкі-перабіранкі”. У экспазіцыі раздзела знаходзяцца: качалкі, прыстасаванні для разгладжвання тканых вырабаў (бялізны, адзення).

2. “Вышыванкі гладзю і крыжам”. У экспазіцыі прадстаўлены: ручнікі, падзорнікі, дзе арнамент вышыты ўручную ці машынным спосабам.

3. “Ганчарныя вырабы”. У экспазіцыі маюцца вырабы з гліны (збаны рознай велічыні і формы).

Узнагароды:

Рэспубліканскі конкурс этнаграфічных музеяў (экспазіцыя), намінацыя “Лепшы этнаграфічны музей (экспазіцыя) – Дыплом лаўрэата (кіраўнік музея: Раманенка В.С.)

Фотаздымкі музея:

<https://drive.google.com/drive/folders/1U3aujgo6wvIZImmZyGG5eHu3IHxzyX8V?usp=sharing>

Дадатковыя матэрыялы:

відэаролікі : “Прышоў.Убачыў. Атрымаў асалоду”

<https://youtu.be/i9lkcFd49ms>

“Запрашаем у госці ў хату”

<https://disk.yandex.by/d/M9F3GszvIYB8oA>